ПРОЕКТ НА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ГАБРОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Габрово за 2025 година се създава в изпълнение на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища и се основава на разработените и внесени от Народните читалища на територията на община Габрово програми за развитието им и направените предложения за дейността им през 2025 г.
Съгласно чл. 2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно–просветни институции в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи.
Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Габрово цели обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и укрепване на читалищата като уникални средища за съхраняване на българската идентичност, бит, история, култура и традиции. Те служат за изграждане и утвърждаване на националното самосъзнание. Читалищата са ориентирани към запазването на родното, традиционното, автентичното и вписването му в съвременните условия. Те отстояват позицията си на културно-масови средища в района, изявяват активната си гражданска позиция. Читалищата съхраняват принципите на равнопоставеност, толерантност, съпричастност, инициативност, приемственост, взаимопомощ. Същите създават условия за развитие на гражданското общество.
На територията на община Габрово са регистрирани 37 народни читалища. Съгласно Закона за народните читалища /чл.21, 22 и 23/ финансирането им се извършва с годишна държавна субсидия по изготвен държавен стандарт за бройки субсидирана численост. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между тях от комисия, определена със заповед на кмета на Общината, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно
чл. 23, ал. 1 от Закона за народните читалища. Другите източници на финансиране на читалищата са: членски внос, културно-просветна и информационна дейност, наеми, дарения, завещания и др.

II. ЦЕЛИ

1. Основна цел на Програмата

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Габрово за 2025 година е насочена към обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции, които отстояват ценностната система на обществото в рамките на съществуващото културно многообразие в процесите на всеобхватна глобализация. Целта на програмата е да подпомогне годишното планиране, организирането и реализацията на комплекса от читалищни дейности, както и да съдейства за повишаване активността на читалищните ръководства за превръщането на читалищата в духовни центрове, работещи в полза на общността.

2. Основни цели в работата на читалищата

Мисията на читалищата днес е да съхранят националната ни култура и идентичност в контекста на предизвикателствата на днешния ден – развити информационни технологии, модерни средства за комуникация и глобалното общуване. Читалищата са устойчиви културни институции, които имат специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията. И ако в епохата на българското Възраждане ролята на читалището е била да консолидира и сплотява местните хора на базата на споделени ценности, традиции и визия за бъдещето, то днес, в съвременните условия на многообразна и динамична социокултурна и мултикултурна среда, запазвайки своята социална легитимност и гъвкавост, те са призвани да насърчават творческата социална промяна.

3. Дейности, допринасящи за постигане на целите на читалищата:

За постигане на тези цели читалищата планират и извършват разнообразна дейност, като:

- Поддържане на библиотека и информационни услуги;
- Организиране на школи, курсове и клубове;
- Организиране на празненства, концерти, ритуали, чествания и други дейности, насочени към всички възрастови групи;
- Развитие и подпомагане на любителското художествено творчество;
- Работа по проекти;
- Подпомагане на местните инициативи.

III.ОСНОВНИ ЗАДАЧИ, ДЕЙНОСТИ И ПРИОРИТЕТИ

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на гражданите, чрез съхранение на традициите на българския народ, чрез програми и събития, свързани с честване на традиционни християнски и национални празници, утвърждаване на националното самосъзнание, разширяване знанията на гражданите и насърчаване социалното единство и солидарността между различните социални групи.

1. Библиотечно-информационна дейност

Това е една от основните дейности за читалищата като културни институции. Читалищните библиотеки са обществени библиотеки на територията на населеното място, изградени на принципите на близост, достъпност и оперативност на основното библиотечно-информационно обслужване на населението. Читалищните библиотеки не са самостоятелни юридически лица. Те функционират към народните читалища и се създават съгласно Закона за народните читалища.
Към настоящия момент в читалищата на територията на община Габрово функционират 18 библиотеки с над 3 000 тома литература, съгласно Регистъра на обществените библиотеки към Министерство на културата. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги за населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности, с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, срещи с ученици, литературни четения и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд. С навлизането на информационните технологии компютрите стават все по-необходими в ежедневната работа. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги. Читалищните библиотеки са и места за провеждане на многобройни срещи с творци на словото, литературни вечери, викторини, изложби, литературни конкурси, мултимедийни презентации – една богата палитра от професионално подготвени и реализирани форми за работа с книгата и повод за срещи с читателите и жителите на града.

Основните задачи и усилия и през 2025 г. ще бъдат насочени към:

- превръщането на библиотеките в информационно-образователни центрове за хората от различни възрасти;
- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;
- насърчаване интереса за четене и разпространение на културни ценности;
- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения;
- предоставяне на компютърни услуги и безплатен интернет;

2. Художествено-творческа дейност

По традиция читалищата в община Габрово са основното място за развитие на любителското творчество като институция, която поддържа постоянни форми за развитие на знания и творчески умения. В същото време читалищата са инициатори на голям брой културни събития и алтернативни форми за изява на любителите артисти. В подадените от читалищата
програми се отбелязва наличието на школи във всички видове изкуства - актьорски, музикални, изобразително изкуство и др. Днес любителското изкуство се разглежда в тясна връзка със свободното време на хората, с неформалното образование, с концепцията за учене през целия живот, като част от идеята за свободен и все по-широк достъп до културно съдържание. Много важна характеристика на любителското изкуство е, че от една страна чрез него се създават предпоставки за професионална квалификация и реализация в областта на културата, а от друга – се възпитава публика, която да има потребност от участие в обществения културен живот. Общо към всички читалища на територията на община Габрово има **187** действащи клубове и школи. Поради своята масовост и популярност, любителското изкуство е естествена среда за защита на културното многообразие и диалога между културите. В тази връзка то се явява благодатна
сфера за културна и социална интеграция на етнокултури, на социално изключени групи, хора с увреждания, възрастни хора и други групи в неравностойно положение.

През 2025 г. към читалищата на територията на Община Габрово действат следните школи, курсове и направления за работа:

НЧ „ГАБРОВО 2002", гр. Габрово

- Фолклорен танцов ансамбъл "Сивек";
- Фолклорна танцова формация и Танцов клуб "Боженци";
- Състав за изворен фолклор "Тотка Шандуркова";
- Танцова школа "Лиана";
- Танцов клуб "Играорци";
- Клуб за български народни хора „Пендара";
- Детска фолклорна формация „Габровски гласчета";
- Вокална група "Настроение";
- Мъжка фолклорна формация „Габровлии".

НЧ „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ 1861", гр. Габрово

- Клуб за народни танци „9/8 БГ";
- КСТ „Ритмика";
- Клуб за източни танци „Диамант";
- Клуб „Актуални събития" при Габровската организация на слепите;
- Младежка театрална студия „Шест плюс"
- Подготвителни състави за народни танци, Детски състав за народни танци, Средношколски състав за народни танци;
- Смесен хор „Априлов – Палаузов";
- ВГ „Габровски напеви";
- Рок формация „Дайвърсити";
- Сдружение по изкуствата.

НЧ „ОТЕЦ ПАИСИЙ 1931", с. Стоевци

- Коледарска група;
- Танцова група, в която любители на народното творчество изучават български народни хора.

НЧ „СВЕТЛИНА 1927", с. Жълтеш

- Кръжок „ На седянка";
- Кръжок „ Сръчни ръце";
- Кръжок по готварство;
- Група за автентичен фолклор „ Кольо Венков";
- Детска група „ Лаленце";
- Група за възстановяване на обичаи;
- Дует : Деница Колева и Ваяна Макавеева.

НЧ „ПРОБУДА 1928", с. Козирог

- Квартет „Габрово";
- Група за народни танци „Козирог".

НЧ „ЗОРА 1929", с. Харачерите

- ДТС „Зора";
- Танцов клуб „Бабина ракла";
- Стефка Макенджиева и Дария Колева- индивидуални изпълнител.

НЧ „ИЗВОР – 1907“, с. Съботковци

- Клуб „Деца и традиции“;
- Кулинарен клуб „От нищо-нещо“;
- Демонстрационен център за народни занаяти;
- Интернет клуб;
- Театрално школо
- Танцова и вокална група Черганка
- Детска театрална формация

НЧ „ОТЕЦ ПАИСИЙ 1928“, с. Думници

- Към настоящия момент не съществуват клубове, групи и формации към читалището.

НЧ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ 1909“, с. Гъбене

- Клуб по приложно изкуство;
- Клуб по краезнание - запознаване с местните традиции и празнично-обредния календар;
- Певческа група „Планински букет“;
- Детски състав „Лимонадената банда“;
- Театрален състав, който представя сценки и скечове;
- Танцов състав „Луди гъби“;
- Дует Росица Христова и Тодор Тодоров;
- Временни групи: Коледарска и Лазарска група.

НЧ „БАЛКАНСКА ЗВЕЗДА 1896", кв. Недевци, гр. Габрово

- Дискусионен клуб;
- Клуб „Палитра";
- Клуб „Фолклорен извор";
- Клуб „Златна възраст";
- Лятно училище в помощ на учебния процес;
- Младежка танцова формация „Недевци";
- ВГ„Зорница";
- Индивидуални изпълнители: Мария Илиева;
- „Повече от огън" (More Than Fire) – огнена формация.

НЧ „БУДИТЕЛИТЕ 2017", гр. Габрово

- Школа по пиано „Pianissimo" с преподавател Красимира Данкова;
- Школа по пиано "Ми-Ре-Ла"с преподавател Мирела Валевичарска;
- Школа по цигулка „Данис" с преподавател Даниела Туран- Христова;
- Школа по барабани „Drumworks" с преподавател Петко Петков;
- Школа по рисуване „Елиза арт" с преподавател Елиза Ковачева;
- Работилничка за хора „Бяла българка" – ръководител Ралица Фурева;
- „Фотография" - Кръжок за дигитални изкуства ръководител Емил Михов;
- Курс по Английски език за възрастни с преподавател – Марина Александрова;
- Детска фолклорна вокална група с ръководител Румелия Алексиева;
- Детска вокална група „Зеленика" с ръководител Таня Соколова;
- Театрално Студио „Гаргара" с ръководител Светослав Славчев;
- Студио за импро театър „IMPROOV"" – р-тел Светослав Славчев;

- Студия за театър на сетивата и сетивен лабиринт с р-тел Емил Михов;
- Фолклорен танцов състав „Бяла Българка” – хореограф Ралица Фурева;
- Музикална вокална школа “Wild Sound” – ръководител Зора Колева;
- Младежка рок група;
- Група за огнени изкуства „LID” (Light in Dark) р-тел Теодор Вълев;
- Клуб по Киокошин;
- Клуб по Кик бокс.

НЧ „ЗОРА 1872”,кв. Нова махала, гр. Габрово

- Детска школа по тамбура
- Детска школа по китара
- Клуб „Родолюбец”
- Театрални състави (кратко описание);
- Клуб „Художествено слово” – участия в празниците на читалището, конкурси и фестивали.
- Танцов клуб – създаден преди две години. Участия в празниците на читалището и фолклорни фестивали.
- Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (кратко описание);
- Индивидуални изпълнители на народни песни – Михаела Велева, Дарина Влъкненска.

НЧ „ИСКРА 1954“, кв. Лютаци, гр. Габрово

- Кръжок по готварство „Бабо, научи ме!“;
- Кръжок по плетачество „Бабо, научи ме!“;
- Група за възстановки на народни обичаи;
- Индивидуални изпълнители – Василка Петрова и Красимир Илиев;
- Дует „Люташки искри“.

НЧ „НОВ ЖИВОТ 1906“, с. Кметовци

- Кръжок „Готварство и градинарство“;
- Кръжок „Родолюбие“;
- Кръжок “Билките и гъбите в нашия дом“;
- Танцова двойка по спортни танци категория „Сеньори“ – Светла и Красимир Николови;
- Вокална група „Омая“ и група за стари градски песни;
- Създаване на „Музей на билката“ - експозиция и ролята на билките в културно-историческото минало и етнографията ни.

НЧ „ПРОСВЕТА 1931“, с. Новаковци

- Кръжок за шиене на шевици и тъкане на малък стан;
- Клуб приятели на книгата „На сладка раздумка“;
- Клуб „ Направи си сам“
- ФГ „Весела песен”;
- Детски театрален състав „Мечтатели“

НЧ „РАЗВИТИЕ – ПЕНЧО ДАМЯНОВ 2017”, с. Копчелиите

- Клуб "Млад турист";
- Клуб "Поезия";
- Клуб "Градинар";
- Лятна академия на открито;
- Школа по изкуствата (изобразително изкуство);
- Кулинарен клуб „Вкусни тайни – бабакетъринг”;
- Занималня за деца, с изучаване на английски език.

НЧ „СЪГЛАСИЕ 1911“, с. Велковци

- "Арт - релакс кръжок" - творчески ателиета под формата на работилници за всеки, опознавайки и използвайки изкуствата и занаятите;
- Клуб „Игротека-Чуднотека“ за най-малките деца като едно социално ориентирано място за деца и родители в подкрепа на добрата родителска грижа и позитивното общуване с децата чрез четене на книжки, творчески занимания за развитие на умения, внимание и въображение;
- Клуб „Родознание“ – пазител на родова памет, в който чрез използване на новите технологии се извършват дейности по събиране, обработване и дигитализиране на местното културно наследство, включително стари снимки, стари картички, читалищни архиви, църковни архиви, текстове и сбирки на местни краеведи и други;
- Еко клуб "Стражата" - място за срещи и събития за опознаване и опазване на природата;
- Певческа група за автентичен фолклор „Славеи“ – за издирване и изпълнение на песни и обичаи за нашия край;
- Индивидуален изпълнител – Стефанка Недкова Иванова – за изпълнение на автентичен и обработен фолклор.

НЧ „ХРИСТО БОТЕВ 2008”, с. Гарван

- Летни занимания на открито „Моето шарено лято” – за работа с деца в областта на изкуството и фолклора;
- Арт ателиета „неЗабравени традиции” за работа с деца и родители – занимания с изкуство и занаяти, усвояване и съхранение на традиционни умения, характерни за региона;
- Доброволчески клуб „неЗабравено имане” за съхранение на местни овощни сортове, традиционни дейности и домашни занаяти, поддръжка на овощни демонстрационни зони и овощна градина;
- Фолклорна танцова формация „Гиргини”;
- Клуб за български народни танци „Скок-подскок”;
- Детско-юношески дръм състав;
- Група за огнени изкуства F.I.M.S.

НЧ „НАУКА 1902“, с. Враниловци

- Клуб „ Родолюбие“ – издирване и съхранение на местни традиции и обичаи;
- Клуб по приложни изкуства „Работете ръчички за радост на всички“;
- Арт Клуб „ Акрил“;
- ТК „ Балканджии“ с ръководител Христо Колев
- ФГ „Вранилчанки“;
- Трио „Пъстра китка“;
- Индивидуален изпълнител Анита Томова - изпълнява фолклорни песни;
- Станимир Стефанов / 9 години/ - индивидуален изпълнител на гайда.

НЧ „ПЕЙО ЯВОРОВ 1927”, с. Борики

- Танцов състав „Приятели чрез танца”;
- Вокална група „Божурите” и индивидуален изпълнител.

НЧ „ПРОСВЕТА 1922”, с. Междени

- "Клуб на самодееца";
- Клуб "Краезнание";
- Фолклорна танцова формация „Мерденските самодиви“;
- Румяна и Митко Цвяткови – фолклорен дует.

НЧ „ПРОСВЕТА 195“, кв. Златари, гр. Габрово

- Клуб „Мама“;
- Фолклорен клуб „Златари“

- Театрална група с ръководител Валери Белев.

НЧ „СВЕТИТЕ БРАТЯ КИРИЛ И МЕТОДИЙ 2006“, с. Райновци

- Клуб „Традиции и ценности“ - Запознаване на децата с местните традиции, съвместно с клуба на ОУ „Неофит Рилски“;
- Танцов клуб “Рай” – с. Райновци ;
- Пенсионерски клуб.

НЧ „ТРЕПТЯЩО СЪРЦЕ 2011“, гр. Габрово

- Клуб за подкрепа на родители „Аз те чувам“;
- Занимания за деца от детска градина „Нека трениираме ума си като нинджа“;
- Клуб по съвременен танц за непрофесионалисти с водещ Мелин Ердинч.
- Клуб “Хари Потър”
- Клуб „Слънчева читалня“
- Детски работилници – „Кукерски истории“, „Осмомартенска Арт Работилница“, „Пролетна Арт Работилница Буболечета“, „Великденски истории“, „Есенни вдъхновения“, „Арт тайм“, „Карнавални истории“

НЧ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ 1949“, гр. Габрово

- Танцов клуб за народни танци „Жълтици“;
- Вокална група за стари градски песни „Перла“;
- Клуб „Семейни празници и традиции“;
- Пленер съвместно с школа „Елиза-Арт“;
- Фолклорна група „Смехотворци“;
- Клуб „Приятели на библиотеката“;

- Спортен клуб по тенис на маса.

НЧ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ 1922“, с. Яворец

- Клуб на пенсионера
- Клуб на инвалида
- Занималня за деца през ваканциите
- Краеведски клуб – издирва и запазва историята на село Яворец;
- Фолклорна група за автентичен и обработен фолклор.

НЧ „НЕВЕНА КОКАНОВА 2011“, С. ИГЛИКА

- Към настоящия момент не съществуват клубове, групи и формации към читалището.

НЧ „НОВО НАЧАЛО 2020“, с. Златевци

- Клуб “Горски дух - опознай природата“;
- Кулинарен клуб „Бабините гозбите”;
- Клуб по ръкоделие „Сръчни ръчички“;
- Клуб по цветарство;
- Клуб по декупаж

НЧ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ 1926”, с. Трънито

- Лятна академия за деца

НЧ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ 1928”, гр. Габрово

- Литературен кръжок;
- МТС „Смехоранчета”;
- ДТС „Смехоранчета”;
- ТС „Балканджии”;
- ДТС ”Балканджийче ”.

НЧ „ХРИСТО БОТЕВ 1923”, с. Драгановци

- Клуб ”Млади билкари”- запознаваме децата с билковото разнообразие в района
- Група за автентичен фолклор – представя и популяризира фолклора от габровския регион;
- Детска театрална формация „Палавници”

НЧ „ДЯДО СТОЙНО 1927”, с. Поповци

- Клуб по приложни изкуства с участието на деца на възраст от 4 до 12 години;
- Клуб “Здраве и дълголетие” с 12-годишна традиция на ежеседмични срещи на активни членове на читалището, включването им в инициативата „Учене през целия живот“;
- Тренинги с ментори на децата в лятното училище, които предхождат детските занимания и изграждат умения за работа с деца, работа в екип, разрешаване на конфликти, лидерски умения, комуникация и психология на общуването;
- ТС „Смехоранчета” с ръководител Виктория Петрова;
- ТК „Яница”;
- КВГ „Росна китка“;
- Автентична група за представяне на зимния ритуал „Зарезан” и Лазаруване;
- Клуб по аеробика.

НЧ „ПОСТОЯНСТВО 2012“, с. Армените

- ФГ „Арменските баби“;
- ТК „ Арменско гиздило“
- Кулинарен клуб „Рецептите на баба“;
- Клуб по ръкоделие „Изплети топлина“;
- „АВТО - МОТО“ клуб;
- Клуб „Млад илюзионист“;
- Арт работилница „Светлина“.

НЧ „БЪДЕЩЕ 1928“, гр. Габрово

- ТК „ Мераци“, народни танци;
- Клуб по тенис на маса;
- Клуб „Малки кулинари“.

НЧ „ОТЕЦ ПАИСИЙ 1933“, кв. Хаджицонев мост, гр. Габрово

- Клуб по краезнание;
- Вокална група „Славея“ с ръководител Лилия Илиева.

НЧ „ХРИСТО БОТЕВ 1929“, с. Донино

- Дует „Иглика“
- Фолклорна група „Наша песен“.

Творческите колективи представят Габрово в различни международни и национални фестивали, конкурси, празници, събори и концерти. Много от колективите са носители на златни и сребърни медали, грамоти, отличия и сертификати, които им дават възможност да представят любителското изкуство, както в страната, така и в чужбина.
През 2025 година формациите при читалищата ще работят в посока обогатяване на репертоара и дейността, разкриване на нови школи по интереси, в съответствие с конкретните възможности.

3. ***Културно-просветна дейност:***

Съгласно представените годишни планове, читалищата на територията на Габрово за 2025 г. залагат на следните дейности:

- Провеждане на културни инициативи с цел: опазване и популяризиране на културно историческото наследство и традиции;
- Изграждане на ценностна система у децата и младежите;
- Осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-високо качествена културна, социална и информационна среда на населението.

4. ***Образователна дейност*:**

Тази дейност се предвижда да бъде представена чрез организиране на семинари, кръжоци, курсове предимно за деца и тийнейджъри, чрез вече добре изградените школи. Тя следва да допълва учебния процес и да ангажира учениците с участие в извънкласни форми на обучение и възпитание. Ученето през целия живот, неформалното учене, междукултурният диалог, придобиването на информационни и комуникационни умения – във всички тези сфери читалището е основен партньор. Чрез различните образователни методи читалищата си поставят за цел да противодействат на агресията и насилието, както и на духовната посредственост и непросветеност.

5. Краеведска дейност:

Тази дейност включва събиране и съхраняване на знания за родния край – език, традиции, обичаи, вярвания и др. В някои от народните читалища, намиращи се в селата има обособени етнографски сбирки и тематични витрини. В градските е поставено началото на музейни сбирки от предмети, снимки, рекламни материали, свързани с историята на Габрово.

6. Социална дейност:

Реализиране на инициативи и включване в проекти със социална насоченост. Организиране на инициативи за оказване на помощ на възрастните хора в селото.

IV. ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ И РАЗВИТИЕТО ИМ ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Съгласно представените годишни планове, читалищата на територията на Габрово за 2025 г. залагат на следните дейности:

1. **Провеждане на културни инициативи с цел:**
- опазване на културно-историческото наследство и традиции;
- изграждане на ценностна система у децата и младежите;
- осигуряване на по-добра, по-съвременна и по-високо качествена културна, социална и информационна среда на населението;

2. **Предоставяне на качествени библиотечно-информационни услуги, както и осигуряване на равен достъп до тях чрез:**
- продължаване на обогатяването на библиотечните колекции;
- активна работа с най-малките деца с цел зараждане на интерес към книгите и четенето;
- организиране на дейности, насочени към различни възрастови групи;
- информационна и образователна дейност по повод популяризиране на актуални дати и годишнини от националния календар, включваща библиографски справки, мултимедийни презентации и др.

3. **Активно партньорство с общинската администрации и НПО за осъществяване на съвместни инициативи.**

4. **Участие в общински, национални и европейски програми за финансиране на културни инициативи.**

5. **Реализиране на ремонтни дейности.**

V. ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- Реновиране на материално-техническата база на читалищната мрежа;
- Привличане на нови и главно млади читалищни членове, разширяване на социалния състав;
- Привличане и мотивиране на квалифицирани млади кадри за работа в читалищата;
- Развитие на социални иновации – нови идеи, срещи и дискусии, услуги, образователни ресурси, достъп до интернет;
- Прилагане на технологиите в читалищата и автоматизиране на библиотечното обслужване;
- Развитие на застъпничеството, сътрудничеството, дарителството и доброволчеството в мрежата на читалищата;
- Популяризиране на читалищната дейност чрез медиите, програми, интернет сайтове и чрез социалните мрежи.

VI. ФИНАНСИРАНЕ

Основното финансиране на читалищата е чрез държавната субсидия. Разпределението на средствата се извършва от комисия, назначена със заповед на кмета, с участието на представител на Общината и на всяко читалище от общината, като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.
Освен чрез делегираните държавни средства, читалищата имат възможност да реализират собствени приходи от наеми, дарения, услуги, спечелени проекти.

VII. СРОКОВЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Настоящата Програма за развитието на читалищната дейност в община Габрово е разработена съгласно чл. 26а, ал. 2. от Закона за народните читалища и е с продължителност до 31 декември 2025 година.
Неразделна част от Програмата е Приложение 1: Календарни планове на събитията през 2025 г. на всяко читалище.

VIII. ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМАТА

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища, председателите на читалища представят ежегодно, до 31 март, пред Кмета на Общината и Общинския съвет, доклади за осъществените читалищни дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

IX. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачи и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно-историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; подпомагането и развитието на любителското художествено творчество, ще стимулира младите хора и талантливите дарования; уреждането и поддържането на библиотечните колекции, ще подпомогне образователния процес към получаване на нови знания; реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината;
усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство. Изпълнението на тази програма ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове като привлекателно място за хората. Така програмата ще разкрие традициите на миналото, предизвикателствата на настоящето и надеждата за по-добро бъдеще.

Забележка: *Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Габрово за 2025 г. е разработена и изготвена на база внесени предложения на Председателите на народните читалища от Община Габрово до Кмета на Общината.*
Програмата е отворен за допълнения документ. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.